

[Eva Møller]

baggrunden for forskningen og derfor i praksis til en vis grad vil afstikke de retningslinjer, der skal forskes efter, er fyldt med en række tendenser, som er i modstrid med vores opfattelse, hvorfor vi må tage afstand fra dem.

Den væsentlige grund til vor afvisning af det foreliggende forslag ligger imidlertid i en af de bemærkninger, hr. Bjørn Poulsen anfører i sin skriftlige fremsættelse, nemlig:

»Danmark er medlem af NATO og EF. Disse bindinger betyder i alt for høj grad, at vi underkaster os de vestlige stormagters magtinteresser.«

Nu er det imidlertid således, at det store flertal af den danske befolkning og for den sags skyld også det danske folketing gang på gang ved afstemninger, valg og meningsundersøgelser har tilsluttet sig vort medlemskab af NATO og EF og det deraf følgende samarbejde med en række demokratiske stater. Da målet for det foreliggende beslutningsforslag altså er at slå dette samarbejde i stykker, må vi fra konservativ side sige helt klart fra over for forslaget.

Halvgaard (FP):

Jeg tror nok, vi alle kan være enige om – og også enige med forslagsstillerne om – at oprustningen her i verden efterhånden har nået et omfang, hvor den ikke alene er i stand til at ødelægge alt liv på Jorden, men også bremser en økonomisk og social udvikling både i fattige og rige lande. Sådan står der i fremsættelsen.

Desværre tror jeg ikke – på linje med nogle af de foregående ordførere – at et initiativ fra folketingets side med hensyn til oprettelse af et sådant freds- og konfliktforskningsråd har nogen værdi og yderligere kan bidrage til en løsning af problemet. Vi har også, som det allerede er nævnt, her i Danmark i forvejen både råd og kommissioner, der beskæftiger sig med spørgsmålet, og vi har en fri forskningsret på vore højere uddannelses- og læreanstalter. Endelig føres der nedrustningsforhandlinger bl. a. på internationalt plan, som vi alle stiller store forhåbninger til.

Fremskridtspartiet kan derfor ikke støtte det foreliggende forslag.

Hanne Engberg (SF):

471 Ft

Socialistisk folkeparti fremsætter her forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et freds- og konfliktforskningsråd. Det er i dag den 9. april. En nærmere understregning af dagens betydning skulle være unødvendig. Jeg vil gerne understrege, at når dette forslag, der har været forberedt længe i samarbejde med freds- og konfliktforskere herhjemme og i udlandet, fremsættes i dag, er det, fordi vi mener, at et sådant råd er endnu mere nødvendigt, end det ville have været for 40-50 år siden op mod den dato, der sidste gang kastede vores land ind i en krig. Det er det, fordi krig i vor tid er en endnu uhyrligere tanke, end den var for 40 år siden.

Vi ved alle, at stormagterne opruster på livet løs – eller på døden løs, skulle man vel sige – at oprustning er blevet den form for sikkerhed, ikke alene stormagterne, men også en række mindre lande, deriblandt Danmark, ved tilslutning til alliancerne har begivet sig ind under. Vi ved også, at en række u-lande bruger deres knappe ressourcer på den form for »sikkerhed«, samtidig med at deres befolkninger skriger efter mad, boliger, uddannelse og arbejde. Vi kender alle dette vanvid, og vi ved, hvor lidt der gøres for at ændre denne oprustningsspiral.

Nu vil de gode skeptikere sige – og det har de allerede sagt i dag – at et dansk konfliktforskningsråd batter meget lidt i denne sammenhæng, og at de store lande ejer sådanne institutter og råd, hvis viden vi kan trække på. Det skal vi da også gøre efter vores mening, men vi mener ikke, at denne viden overflødiggør, at et mindre NATO-land som Danmark, gerne i forbindelse med de øvrige nordiske lande, undersøger mulighederne for nedrustning og forsker i baggrunden for, at oprustning militært, økonomisk og psykologisk lægger så stort beslag på vore kræfter. Vi tror ikke, at et sådant råd alene kan forhindre krig, selvfølgelig ikke, så optimistiske eller naive er vi ikke, men vi finder det nødvendigt, at vi bidrager til at forske, oplyse og stille alternativer op til den oprustningsbølge, vi ser netop nu i disse nye koldkrigsår.

Vort forslag er bredt tænkt og bredt udformet. Vi ønsker Danmarks rolle i den såkaldte sikkerhedspolitik nærmere undersøgt. Danmark er, som det er blevet citeret, medlem af NATO og EF, og de bindinger betyder, mener vi, at vi underkaster os i alt for høj grad